

بسمه تعالی

وزارت نفت، وزارت نیرو، وزارت امور اقتصادی و دارایی، وزارت صنعت، معدن و تجارت، وزارت
جهاد کشاورزی، سازمان انرژی اتمی ایران، سازمان حفاظت محیط زیست، وزارت راه و شهرسازی،
معاونت علمی و فناوری رئیس جمهور

باسلام و احترام؛

شورای عالی انرژی کشور در جلسه مورخ ۱۳۹۶/۱۱/۳۰ در راستای وظایف مصرح در ماده ۵ "قانون اصلاح الگوی مصرف انرژی" مصوب اسفند ۱۳۸۹ و اجرای مفاد قانون مذکور و ماده ۱۲ قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب اردیبهشت ۱۳۹۴، «آئین نامه ایجاد بازار بهینه سازی انرژی و محیط زیست» را به شرح زیر تصویب نمود:

آئین نامه ایجاد بازار بهینه سازی انرژی و محیط زیست

به منظور رفع موانع و چالش های اجرایی "قانون اصلاح الگوی مصرف انرژی" مصوب اسفند ۱۳۸۹ و ماده ۱۲ قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب اردیبهشت ۱۳۹۴ و عملیاتی نمودن ماده ۳ آئین نامه اجرائی ماده ۱۲ مصوب تیر ۱۳۹۴ و طبق ماده ۵ "قانون اصلاح الگوی مصرف انرژی" موارد زیر در جلسه مورخ ۱۳۹۶/۱۱/۳۰ شورای عالی انرژی کشور مورد تأیید و تصویب قرار گرفت.

ماده ۱. تعاریف و علائم اختصاری

۱,۱. اصطلاحات فنی: مفهوم اصطلاحات فنی استفاده شده در متن حاضر (مانند شرکت خدمات انرژی، شرکت بازرسی فنی انرژی، فناوری های بازیافت و افزایش کارایی انرژی، سیستم های هوشمند و غیره) براساس تعاریف مندرج در "قانون اصلاح الگوی مصرف انرژی" است.

۱,۲. بازار: بازار بهینه سازی انرژی و محیط زیست بازار متمرکزی است که در چارچوب قوانین و مقررات حاکم بر بازار بورس انرژی ایران تشکیل و اداره می شود.

۱,۳. کمیسیون صرفه جویی انرژی: کمیسیون تخصصی شورای عالی انرژی کشور است که علاوه بر نمایندگان اعضاء شورای عالی انرژی کشور، نمایندگان نهادهای زیر نیز در ارتباط با بازار بهینه سازی انرژی و محیط زیست با حق رای در جلسه حضور خواهند داشت.

✓ وزارت راه و شهرسازی

✓ معاونت علمی و فناوری رئیس جمهوری

✓ سازمان بورس و اوراق بهادار

✓ اتاق بازرگانی ایران

۱,۴. نهادهای تخصصی و فنی بهینه‌سازی انرژی و محیط‌زیست: نهادهای تخصصی و فنی بهینه‌سازی انرژی و محیط‌زیست عبارتند از: وزارت خانه های نفت و نیرو، معاونت عملی و فناوری رئیس جمهوری و سازمان‌های حفاظت محیط زیست، ملی استاندارد ایران و برنامه و بودجه کشور.

۱,۵. گواهی صرفه‌جویی انرژی: اوراق بهاداری هستند که نشان دهنده حق مالکیت بر مقدار مشخصی از میزان انرژی صرفه جوئی شده از یک حامل انرژی براساس گزارش امکان‌سنجی (توجیه فنی، اقتصادی، مالی و زیست محیطی) طرح صرفه‌جویی انرژی در یک دوره زمانی مشخص بوده، توسط نهادهای تخصصی و فنی بهینه‌سازی انرژی و محیط‌زیست با تأیید کمیسیون صرفه‌جویی انرژی صادر شده و در بازار بهینه‌سازی انرژی و محیط زیست قابل معامله می‌باشند.

۱,۶. ناشر: شخص حقوقی (شرکت های عرضه کننده حامل های انرژی) است که با دریافت مجوز از سازمان بورس و اوراق بهادار مبادرت به انتشار گواهی صرفه‌جویی اعلامی از سوی نهادهای تخصصی و فنی بهینه‌سازی انرژی و محیط‌زیست با تأیید کمیسیون صرفه‌جویی انرژی می‌کند. صدور گواهی صرفه‌جویی انرژی در قبال پرداخت قیمت انرژی صرفه‌جویی شده براساس تعرفه انرژی محل صرفه‌جویی انرژی انجام خواهد شد.

تبصره ۱: گواهی صرفه‌جویی انرژی صرفاً " برای مصرف کنندگان انرژی که بدهی معوق به عرضه کنندگان انرژی ندارند، قابل صدور می‌باشد.

۱,۷. مبنای محاسبه قیمت حامل انرژی در طرح‌های صرفه‌جویی انرژی: قیمت حامل انرژی تحویلی در قبال گواهی صرفه‌جویی انرژی برابر تعرفه انرژی صرفه‌جویی شده در زمان انجام صرفه‌جویی انرژی در دوره صدور قبض خواهد بود.

۱,۸. دوره زمانی صدور گواهی صرفه‌جویی انرژی: مدت زمانی است که به منظور صدور گواهی برای هریک از حوزه‌های صرفه‌جویی انرژی توسط شورای اقتصاد تعیین خواهد شد.

۱,۹. فعالین بازار: فعالین "بازار بهینه‌سازی انرژی و محیط‌زیست" مشتمل بر مصرف کنندگان حامل های انرژی، شرکت‌های خدمات انرژی، شرکت‌های دانش‌بنیان، تولیدکنندگان و توزیع کنندگان حامل های انرژی، صادرکنندگان حامل های انرژی، کلیه شرکت‌های فعال در حوزه انرژی، نهادهای تخصصی و فنی، کارگزاران بازار بورس و اشخاص حقیقی می‌باشند.

۱,۱۰. " ماده ۱۲": منظور ماده ۱۲ قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور است.

۱,۱۱. " ماده ۳": منظور ماده ۳ آئین‌نامه اجرائی ماده ۱۲ قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور است.

ماده ۲. بازار بهینه‌سازی انرژی و محیط‌زیست

برای استفاده از سازوکار بازار بورس انرژی ایران و گسترش فعالیت بخش خصوصی در حوزه بهینه‌سازی انرژی و محیط‌زیست مقرر گردید "بازار بهینه‌سازی انرژی و محیط‌زیست" به منظور انجام معاملات گواهی‌های صرفه‌جویی انرژی در چارچوب قوانین و مقررات حاکم بر بورس و براساس آئین‌نامه اجرایی ماده ۱۲ ایجاد شود.

۲،۱. عملکرد بازار براساس اختلاف قیمت بخشی و زمانی حامل های انرژی و محیط زیست خواهد بود.

۲،۲. در صورت درخواست دارندگان گواهی صرفه جویی انرژی به دریافت حامل انرژی صرفه جویی شده، شرکت ملی گاز ایران، شرکت توانیر، شرکت های انتقال و توزیع انواع حامل های انرژی موظف هستند معادل انرژی صرفه جویی شده مندرج در گواهی صرفه جویی نسبت به تحویل همان میزان حامل انرژی (حسب درخواست دارنده گواهی در نقاط مورد نظر در شبکه انرژی رسانی موجود و دارای ظرفیت لازم) اقدام نمایند. تحویل گیرندگان حامل انرژی می توانند براساس مقررات موجود نسبت به دریافت مجوز فروش حامل انرژی با استفاده از ساز و کارهای بورس اقدام نمایند.

۲،۳. دارندگان گواهی صرفه جویی انرژی می توانند نسبت به فروش گواهی صرفه جویی انرژی در بازار بورس انرژی ایران و در چارچوب مقررات حاکم اقدام نمایند.

۲،۴. مصرف کنندگانی که معیارهای مصوب مصرف انرژی را رعایت ننموده و بیش از آن مصرف کرده باشند می توانند تمام یا بخشی از مصرف اضافی حامل انرژی خود را از طریق خرید گواهی صرفه جویی انرژی از بازار تامین نمایند.

ماده ۳. وظایف کمیسیون صرفه جویی انرژی

وظایف کمیسیون صرفه جویی انرژی در ارتباط با بازار بهینه سازی انرژی و محیط زیست عبارت است از:

۳،۱. تدوین امور زیر و ارائه آنها به شورای عالی انرژی کشور برای تصویب:

۳،۱،۱. مقررات و دستورالعمل های اجرائی بازار بهینه سازی انرژی و محیط زیست.

۳،۱،۲. نظارت بر عملکرد فعالین در بازار بهینه سازی انرژی و محیط زیست.

۳،۲. تصویب نظام ثبت، اندازه گیری و راستی آزمایی صرفه جویی انرژی (براساس معیارها و استانداردهای الگوی مصرف انرژی) و کاهش تولید آلاینده ها و گازهای گلخانه ای.

۳،۳. نظارت بر تأیید میزان صرفه جویی انرژی، دوره زمانی صدور گواهی صرفه جویی انرژی، کاهش تولید آلاینده ها و انتشار گازهای گلخانه ای براساس نظام های ثبت، اندازه گیری و راستی آزمایی مصوب.

۳،۴. بررسی مبنای محاسبه قیمت حامل انرژی در طرح صرفه جویی انرژی و بازنگری آن در صورت صدور گواهی صرفه جویی

۳،۵. حل اختلاف بازیگران در بازار بهینه سازی انرژی و محیط زیست.

ماده ۴. نهادهای تخصصی و فنی بهینه سازی انرژی و محیط زیست

وظایف نهادهای تخصصی، فنی و اجرائی بهینه سازی انرژی و محیط زیست به ترتیب زیر است:

۴،۱. شرکت بهینه سازی مصرف سوخت

وظایف شرکت بهینه سازی مصرف سوخت در ارتباط با طرح های بهینه سازی حامل های انرژی فسیلی (صرفه جویی حامل انرژی) به شرح زیر است:

۴،۱،۱. تهیه، تنظیم و تدوین نظام ثبت، اندازه گیری و راستی آزمایی و ارایه آن به کمیسیون صرفه جویی انرژی برای

تصویب.

تبصره ۲: معیار محاسبه میزان صرفه‌جویی انرژی متوسط براساس میزان تولید محصول/خدمات، مصرف سوخت به ازای واحد تولید (مصرف ویژه انرژی - SEC) بر اساس استانداردهای مربوط و ترکیب مصرف سوخت از شروع و اجرای طرح خواهد بود.

۴,۱,۲. اجرای دستورالعمل‌های ثبت، اندازه‌گیری و راستی‌آزمایی و تأیید صرفه‌جویی انرژی هر ماه یکبار برای طرح‌های مصوب و ارائه گزارش آن به ناشر گواهی صرفه‌جویی انرژی.

۴,۲. ساتبا (سازمان انرژی‌های تجدیدپذیر و بهره‌وری انرژی برق)

وظایف ساتبا در ارتباط با طرح‌های بهینه‌سازی انرژی الکتریکی و جایگزینی سوخت‌های فسیلی با منابع انرژی تجدیدپذیر به شرح زیر است:

۴,۲,۱. تهیه، تنظیم و تدوین نظام ثبت، اندازه‌گیری و راستی‌آزمایی و ارایه آن به کمیسیون صرفه‌جویی انرژی برای تصویب.

تبصره ۳: معیار محاسبه میزان صرفه‌جویی متوسط براساس میزان تولید محصول/خدمات، مصرف انرژی الکتریکی به ازای واحد تولید (مصرف ویژه انرژی الکتریکی - Electricity SEC) بر اساس استانداردهای مربوط از شروع و اجرای طرح خواهد بود.

۴,۲,۲. اجرای دستورالعمل‌های ثبت، اندازه‌گیری و راستی‌آزمایی و تأیید صرفه‌جویی انرژی الکتریکی هر ماه یکبار برای طرح‌های مصوب و ارائه گزارش آن به ناشر گواهی صرفه‌جویی انرژی.

۴,۳. سازمان حفاظت محیط‌زیست

وظایف سازمان حفاظت محیط‌زیست در ارتباط با کاهش تولید آلاینده‌ها و انتشار گازهای گلخانه‌ای برای طرح‌های بهینه‌سازی انرژی به شرح زیر است:

۴,۳,۱. تهیه، تنظیم و تدوین نظام ثبت، اندازه‌گیری و راستی‌آزمایی کاهش تولید آلاینده‌ها و انتشار گازهای گلخانه‌ای و ارایه آن به کمیسیون صرفه‌جویی انرژی برای تصویب.

۴,۳,۲. اجرای دستورالعمل‌های ثبت، اندازه‌گیری و راستی‌آزمایی کاهش تولید آلاینده‌ها و انتشار گازهای گلخانه‌ای هر ماه یکبار برای طرح‌های مصوب و ارائه گزارش آن به کمیسیون صرفه‌جویی انرژی.

۴,۴. معاونت علمی و فناوری رییس جمهور

وظایف معاونت علمی و فناوری رییس جمهور در ارتباط با تهیه و تدوین موارد زیر و ارایه آن به کمیسیون صرفه‌جویی انرژی به شرح زیر است:

۴,۴,۱. جمع‌آوری و سازماندهی اطلاعات لازم از شرکت بهینه‌سازی مصرف سوخت، ساتبا، سازمان حفاظت محیط‌زیست و بازار بورس انرژی ایران برای تدوین گزارش عملکرد بازار بهینه‌سازی انرژی و محیط‌زیست.

۴,۳,۳. تهیه و تنظیم گزارش های پایش و ارزیابی عملکرد فعالین بازار بهینه سازی انرژی و محیط زیست .
۴,۳,۴. معرفی و تامین فناوری نوین بهینه سازی انرژی و محیط زیست و انرژی های تجدیدپذیر.

۵. تدوین مقررات و زیرساخت ها

کمیسیون صرفه جویی انرژی موظف است ظرف حداکثر سه ماه پس از ابلاغ آئین نامه نسبت به تدوین مقررات و زیرساخت های مورد نیاز برای راه اندازی "بازار بهینه سازی انرژی و محیط زیست" با همکاری دستگاه های ذیربط به منظور انجام معاملات گواهی های صرفه جویی انرژی در بازار بورس انرژی ایران اقدام نماید.

با احترام مجدد

محمد باقر نوبخت

رونوشت:

. رئیس محترم مجلس شورای اسلامی - معاون اول محترم رئیس جمهور - دفتر رئیس جمهور - اعضای محترم شورای اقتصاد - معاون محترم حقوقی رئیس جمهور - معاون محترم امور مجلس رئیس جمهور - رئیس محترم سازمان اداری و استخدامی کشور - دفتر بازرسی ویژه رئیس جمهور - دیوان محاسبات کشور - اداره کل قوانین و مقررات کشور - سازمان بازرسی کل کشور - اداره کل قوانین مجلس شورای اسلامی - استانداری ها - حوزه ریاست - تمام معاونت های سازمان برنامه و بودجه کشور - دفتر هیأت دولت